

Inbreng college B&W Moerdijk voor het rondetafelgesprek Moerdijk op 5 maart 2026

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk ontvangt u hierbij onze inbreng voor het rondetafelgesprek over het dorp Moerdijk. We informeren u hierin over de nationale opgave die het Rijk in Moerdijk wil realiseren, de afspraken die sinds 2023 met de minister zijn gemaakt en het standpunt van de gemeente Moerdijk.

Achtergrond: afspraken met het Rijk (sinds 2023)

In [2023](#) spraken Rijk, provincie en gemeente af om in Moerdijk een uitzonderlijk grote opgave op het gebied van nationale energie-infrastructuur, duurzame industrie en strategische autonomie integraal te onderzoeken en uit te werken (scope 2050). In [2024](#) en [2025](#) volgden onderzoeken naar de omvang van de opgave en de vraag of deze elders kan worden ingepast. Dit leidde tot een [besluit tijdens het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving in juni 2025](#): uitbreiding van het haven- en industrieterrein is onafwendbaar. Voor de uitbreiding zijn twee zoekrichtingen benoemd: oost en zuidoost. Afgesproken is om eind 2025 afspraken te maken over de zoekrichting en de randvoorwaarden. In september-oktober 2025 vond hierover participatie plaats. De opbrengst:

- industrie heeft voorkeur voor oost
- inwoners en agrariërs vragen vooral om:
 - einde aan onzekerheid
 - duidelijke keuzes
 - menselijke aanpak voor iedereen die geraakt wordt

Ter voorbereiding op besluitvorming eind 2025 heeft de gemeente haar standpunt bepaald. Het Rijk en de provincie bleken niet bereid dit te doen en hebben besluitvorming uitgesteld tot juni 2026.

Kernboodschap Moerdijk: maak nu een integrale en toekomstvaste keuze voor Moerdijk

De nationale opgave is niet door ons bedacht, maar wij begrijpen het belang voor Nederland. Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor de nationale opgave, mits het Rijk verantwoordelijkheid neemt voor de lokale opgave. Wij vragen het Rijk:

- gemaakte afspraken na te komen
- leefbaarheid en brede welvaart te borgen
- keuzes in samenhang te maken
- inwoners en ondernemers rechtvaardig te compenseren

Meer onderzoek levert niets op. Uitstel betekent: doorgaan met losse projecten, zonder randvoorwaarden, zonder totaalbeeld én zonder toekomstperspectief voor inwoners, agrariërs en industrie

Nationale opgave Moerdijk – omvang en impact scope 2050

Het haven- en industriegebied Moerdijk is in de [Nota Ruimte](#) aangewezen als cluster van nationaal belang. Het speelt een grote rol in de energietransitie, het verduurzamen van de industrie en de strategische autonomie van Nederland. Daarom kijkt het Rijk zowel naar uitbreiding als naar betere benutting binnen het bestaande gebied, inclusief extra ruimte voor milieu (geluid en stikstof). In Moerdijk komt een ongekennde concentratie van nationale projecten samen, waaronder:

- [Programma Energie Hoofdstructuur \(PEH\) \(ca. 180 ha\)](#)
380 kV-station, aanlandingen wind op zee met converterstations, electrolyzers en grootschalige batterijopslag
- [Lijninfrastructuur](#)
Delta Rhine Corridor, Delta Schelde Connection + compressorstation, nieuwe hoogspanningsverbindingen en warmtenet-infrastructuur
- [Nationale prognose ruimtebehoefte industrieclusters \(140–440 ha\)](#)
Duurzame en circulaire industrie, strategische weerbaarheid en kritische grondstoffen

Het belang van strategische en toekomstvaste keuzes wordt bevestigd in de [Kamerbrief industriebeleid met focus](#), het rapport van [Draghi](#) en het rapport van [Wennink](#).

Integraliteit is noodzakelijk en vereist een fundamentele keuze

Zonder integrale keuze dreigt:

- versnipperde locatiekeuzes per project
- onlogische locatiekeuzes
- toename van milieudruk en overlast richting meerdere kernen
- aanhoudende onzekerheid voor inwoners en agrariërs
- ontbreken van elk toekomstperspectief

Alleen met een totaalplan kan een goed functionerend gebied ontstaan waarin leefomgeving en economie in balans zijn en er weer toekomstperspectief komt voor inwoners en agrariërs.

Geen overhaast besluit, maar decennialange voorgeschiedenis

De discussie over het dorp Moerdijk is geen nieuwe kwestie. Het is het gevolg van decennia aan ruimtelijke en bestuurlijke keuzes sinds de aanleg van het haven- en industrieterrein. [Steeds opnieuw](#) botst economische groei met de leefbaarheid van onze dorpen, met grote impact op inwoners. Het [standpunt van de gemeenteraad](#) is daarom geen snel besluit, maar het resultaat van een intensief traject. Wij kijken eerlijk naar de situatie zoals die is, waarbij rekening is gehouden met de door dorp Moerdijk zelf opgestelde [Leefbaarheidvisie](#). Juist het steeds opnieuw uitstellen van een integrale keuze zorgt voor blijvende en terugkerende onzekerheid bij inwoners en ondernemers. Dat is niet langer verantwoord.

Oost of zuidoost?

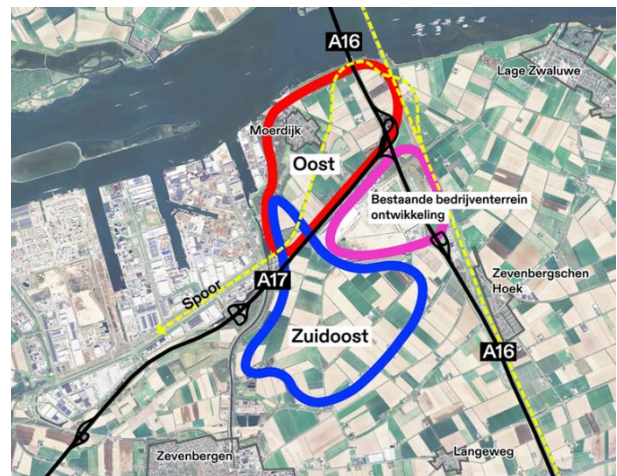
De afweging over de zoekrichting raakt direct aan de lokale leefbaarheid en ruimtelijke ordening. De gemeente vindt dat zij de lokale gevolgen daarvan beter kan beoordelen dan hogere overheden. Na het wegen van alle onderzoeken én het horen van tientallen insprekers [concludeert](#) de gemeenteraad:

Zuidoost is onaanvaardbaar

- leefbaarheid van het dorp Moerdijk kan niet worden gegarandeerd
- onzekerheid blijft voortbestaan
- drie andere kernen gaan er ook op achteruit
- uitbreiding van het havengebied zonder aansluiting op spoor en water is onlogisch en onwenselijk – dan kan de ontwikkeling ook ergens anders

Oost is de enige toekomstvaste optie

- duidelijke en duurzame scheiding tussen wonen en industrie
- logisch aanhaakpunt voor duurzame infrastructuur
- biedt eindelijk structurele duidelijkheid

Wat betekent 'oost'?

De keuze voor oost betekent dat het dorp Moerdijk op termijn moet verhuizen. Dat is voor de gemeente alleen aanvaardbaar als het Rijk de volgende randvoorwaarden borgt die zijn opgehaald bij inwoners, agrariërs en ondernemers:

- volledige en rechtvaardige compensatie
- maatwerk voor inwoners en agrariërs
- gelijktijdige en structurele investeringen in leefbaarheid en brede welvaart
- gezamenlijke uitvoeringsstructuur Rijk–provincie–gemeente

Dit standpunt van het college is geen juridisch-planologisch besluit, maar onze bestuurlijke inzet.

Oproep: een betrouwbare overheid vraagt om besluitvorming

Met het BO in juni 2026 komt een beslistmoment dichtbij. Niet kiezen is geen neutrale keuze.

Het verlengt onzekerheid en tast vertrouwen in de overheid aan. Wij vragen het Rijk en de Tweede Kamer:

- *Maak in juni 2026 een integrale, toekomstvaste keuze voor de zoekrichting voor uitbreiding.*
- *Borg daarbij harde randvoorwaarden voor leefbaarheid, compensatie en uitvoerbaarheid.*

Moerdijk neemt haar verantwoordelijkheid. Wij verwachten dat het Rijk dat ook doet.